

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1
Lena Palmér

DOM
2010 -08- 2 6
Meddelad i
Malmö

Mål nr
9445-10E

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Nimab Entreprenad AB, 556592-6010
Box 115
275 33 Sjöbo

MOTPART

Aktiebolaget Sjöbohem, 556650-0665
c/o Sjöbo kommun
275 80 Sjöbo

Ombud: Advokat Magnus Myrbäck
Setterwalls Advokatbyrå i Malmö AB
Stortorget 23
211 34 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten förordnar att Aktiebolaget Sjöbohems upphandling av
”Bostäder på Grimstofta, Sjöbo kommun” ska göras om.

2010 -08- 0 0	
Ans	
Dnr	
Doss	Akten

YRKANDEN M.M.

Aktiebolaget Sjöbohem genomför upphandling av ”Bostäder på Grimstofta, Sjöbo kommun”. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande i LOU. I tilldelningsbeslut den 9 juni 2010 tilldelades uppdraget NCC.

Nimab Entreprenad AB (Nimab) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska få avslutas först sedan rättelse skett och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Aktiebolaget Sjöbohem (Sjöbohem) bestrider bifall till överklagandet. För det fall att förvaltningsrätten skulle komma att finna att grund föreligger för ingripande enligt LOU yrkar Sjöbohem att rätten ska förordna om rättelse.

Förvaltningsrätten har genom interimistiskt beslut den 18 juni 2010 förordnat att Aktiebolaget Sjöbohem inte får avsluta den aktuella upphandlingen innan annat beslutas.

Parternas argumentation

Nimab: Sjöbohem har i upphandlingen brutit mot 1 kap. 9 § LOU genom att inte beakta principerna om transparens och likabehandling. Förfrågningsunderlaget är inte tillräckligt klart och tydligt utformat. En anbudsgivare har inte med tillräcklig säkerhet kunnat avgöra vad som skulle tillmätas betydelse vid utvärdering av s.k. sidoanbud. Sjöbohem har inte angett vilka minimikrav som gäller för sidoanbud. Det innebär att det inte går att utvärdera anbuden på så sätt att det leder till ett rättvisande resultat. Förfrågningsunderlaget lämnar i detta avseende Sjöbohem fri prövningsrätt. Det vinnande anbudet var ett s.k. sidoanbud från NCC.

Eftersom det inte anges några minimikrav avseende sidoanbud får man utgå från att ett sidoanbud ska uppfylla samtliga krav som uppställs för ett huvudanbud. NCC:s sidoanbud avviker från ursprungsförutsättningarna angivna i förfrågningsunderlaget eftersom det innehåller en helt annan lösning. I sidoanbudet anges visserligen att man avser bygga nio lägenheter. Bilagd planritning uppvisar dock endast åtta lägenheter. Ett utförande med samtliga lägenheter på rad i en huskropp får inte heller plats på aktuell tomt. NCC:s sidoanbud uppfyller inte heller det ställda skall-kravet om ljudklass B. Detta skall-krav är generellt utformat och anges i den översiktliga byggtekniska beskrivningen. Av sidoanbudet framgår att ljudkraven endast motsvarar klass C, vilket är en lägre ljudklass.

Vidare har bolag som är certifierade enligt kvalitets- och miljöledningssystem givits högre poäng än bolag som inte är certifierade, men arbetar enligt likvärdiga kvalitets- och miljöledningssystem. Den upphandlande myndigheten måste emellertid enligt LOU även godkänna andra bevis på likvärdiga kvalitetsåtgärder. Nimab har visat att man arbetar enligt ISO 9001 respektive 14001 och har därmed tilldelats två poäng. Nimabs system är likvärdigt med att faktiskt vara certifierat och bolaget borde därför ha tilldelats fyra poäng. Nimab skulle alltså ha tilldelats ytterligare två poäng avseende miljö- och kvalitetssystem. Mot bakgrund av det anförda skulle Nimab ha placerats som nummer 1 på rankningen och tilldelats kontraktet.

Sjöbohem har vidare i upphandlingsförfarandet sammanblandat kvalifikations- och tilldelningskriterierna på ett otillåtet sätt. Certifiering enligt ett kvalitets- och miljösystem tar i huvudsak sikte på anbudsgivarens förmåga att utföra ett visst uppdrag. Ett krav på certifiering är därför som huvudregel ett kvalificeringskriterium. Nimab har lidit skada av Sjöbohems bristfälliga utformning av förfrågningsunderlaget.

2010 -08- 2 6

Sjöbohem: Den upphandlande myndigheten är fri att avgöra hur utvärderingen ska ske under förutsättning att principerna i 1 kap 9 § LOU följs. Sjöbohem hänvisar härvid till praxis, bl.a. RÅ 2002 ref 50.

Kriterierna för utvärdering i den aktuella upphandlingen är tillräckligt preciserade och anbudsgivarna har fått tillräckligt god vägledning för hur anbudet kommer att bedömas. Ingivna anbud har utvärderats med tillämpning av modellen i AFB.52. Villkoren för poängsättningen är tillräckligt beskrivna i förfrågningsunderlaget. Alla anbud har behandlats lika. Poängsättningen är rättvis och försvarlig.

NCC:s anbud uppfyller alla krav som uppställs i förfrågningsunderlaget och innehåller inga reservationer. Den avvikelse som gör anbudet till ett sidoanbud är en något avvikande planlösning. Utvändigt avviker NCC:s anbud inte från förfrågningsunderlaget. NCC:s anbud är likvärdigt med vad som efterfrågats och avvikelsen är tillåten enligt förutsättningarna givna i förfrågningsunderlaget (AFB.312 och AFB.5.) Avvikelsen har inte någon kostnadspåverkan som innebär en fördel för NCC eller nackdel för andra anbudsgivare. Poängsättningen av sidoanbudet skiljer sig inte från poängsättningen av huvudanbudet. – Av NCC:s sidoanbud framgår tydligt att anbudet avser nio bostäder. Sjöbohem har valt att ställa krav på ljudklass B vad avser själva bostadsbyggnaden. Bullernivån från installationer (t.ex. kylskåp och fläktar) uppfyller sällan ljudklass B och det är ovanligt att det kravet ställs på installationer. Så har inte heller gjorts i aktuell upphandling. I NCC:s anbud, avsnittet Rambeskrivning Installationer anges ”Ljudkrav Installationer i rum och externt: Enl. SS 2567 klass C för installationer”. NCC:s anbud uppfyller således det uppställda kravet i relevant del.

Avgörande för om ett kriterium får förekomma i utvärderingsfasen är om kriteriet i fråga är kopplat till föremålet för kontraktet. Nimab har inte gjort gällande att bolaget har något intyg likvärdigt med ISO 9001 respektive

2010 -08- 2 6

14001. Enligt Sjöbohems uppfattning är det stor kvalitetskillnad på att vara certifierad, vilket innebär en granskning av oberoende part, och att själv säga att man lever upp till vissa krav. Det kan inte anses strida mot 1 kap. 9 § LOU att i utvärderingsmodellen göra skillnad på dessa fall. Det måste även anses vara relevant för kontraktsföremålet huruvida den entreprenör som ska utföra byggnationen har ett certifierat kvalitets- och miljösystem eller inte. Skillnaden har relevans för hur väl leverantören kan förväntas utföra uppdraget.

Sjöbohem bestrider att anbud med lägst pris skulle ha antagits vid lika poäng. Vid lika poäng skulle Sjöbohem ha upptagit förhandling i syfte att klargöra vilket anbud som var förmånligast för Sjöbohem. Nimab har inte förmått göra sannolikt att dess anbud borde ha antagits om påstådda fel i upphandlingen inte begåtts. Skaderekvisitet är därmed inte uppfyllt.

DOMSKÄL

Bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 och 2 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande enhet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. - Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förvaltningsrättens bedömning i nu förevarande mål

Nimab gör gällande att Sjöbohem brutit mot LOU genom att tillämpa ett förfrågningsunderlag som brister i tydlighet, tillämpa ett otillåtet tilldelningskriterium, utvärdera ett anbud som inte uppfyller ställda skall-krav samt att tilldela Nimab för få poäng vid anbudsutvärderingen.

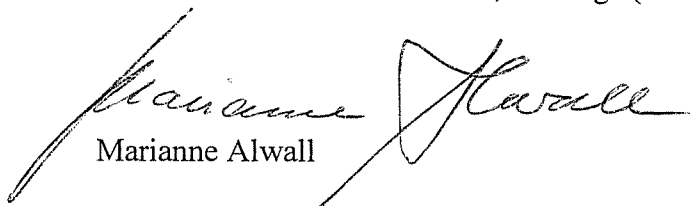
Enligt Nimab brister det tillämpade förfrågningsunderlaget i tydlighet då det inte anger några minimikrav avseende sidoanbud och en anbudsgivare därför inte med tillräcklig säkerhet kunnat avgöra vad som skulle tillmätas betydelse vid utvärdering av sådana anbud. Vid upphandlingar som genomförs enligt LOU:s regler om förenklat förfarande finns ingen lagstadgad skyldighet att ange minimikrav för anbud med alternativt utförande/sidoanbud. Förfrågningsunderlaget måste dock ändå uppfylla det grundläggande kravet på transparens. I aktuellt förfrågningsunderlag anges under AFB.312 bl.a. att ”sidoanbud ska redovisas på sådant sätt att jämförelse lätt kan ske med huvudanbudet. Sidoanbudet ska vara prissatt”. Under AFB 5 anges bl.a. ”Beställaren förbehåller sig också rätten att förkasta samtliga huvudanbud och istället anta sidoanbud under förutsättning att det senare uppfyller motsvarande krav för huvudanbud”. I AFB. 52 anges värderingsgrunderna vid prövning av anbud där det bl.a. anges att ”Beställaren kommer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till följande faktorer: A Pris, B Kvalitets- och miljösystem, C Tidsplan. Det framgår inte annat än att samtliga anbud utvärderas enligt samma modell. Förvaltningsrätten anser inte att vad Nimab anfört visar att förfrågningsunderlaget har varit så oklart vad avser sidoanbud att det kan anses strida mot LOU.

Nimab gör vidare gällande att Sjöbohem har inte haft rätt att utvärdera anbudsgivares kvalitets- och miljösystem. Rätten konstaterar härvid att utvärderingskriterier skall ha en koppling till kontraktets föremål. Krav som avser anbudsgivarens förmåga att utföra projektet utgör inte utvärderingskriterier. Kriterier som är att hänföra till anbudsgivarens organisation eller kapacitet, såsom krav på kvalitets- och miljöledningssystem är att hänföra till kvalificeringsfasen. Det är således inte tillåtet att i utvärderingsfasen utvärdera befintliga kvalitets- eller miljöledningssystem eller poängsätta olika bevis för sådana system eftersom det inte har en koppling till själva föremålet för kontraktet (jfr Konkurrensverkets publikation Miljökrav i

offentlig upphandling s 29). Sjöbohem har i den aktuella upphandlingen utvärderat anbudsgivarnas kvalitets- eller miljöledningssystem och i samband härmed även poängsatt innehavet av ISO-certifiering. Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av det anförda visat att Sjöbohem i det aktuella upphandlingsförfarandet agerat i strid med LOU. Nimab har härigenom lidit eller riskerat att lida skada. Grund för ingripande mot upphandlingen föreligger således. Men hänsyn till att det rör sig om ett otillåtet utvärderingskriterium ska upphandlingen göras om. - Rättens interimistiska beslut av den 18 juni 2010 upphör därmed att gälla.

Vid nu angivna förhållanden saknas skäl för förvaltningsrätten att ta ställning till de av Nimab åberopade bristerna i upphandlingen hänförliga till utvärderingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Marianne Alwall

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

